

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย
TCI (Thai-Journal Citation Index Center) กลุ่มที่ 2

การเมือง

POLITICS

การบริหาร

ADMINISTRATION

และกฎหมาย

LAW

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2564

ISSN 1906-506X (PRINT)

ISSN 2697-4975 (ONLINE)

วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 มกราคม-เมษายน 2564

ISSN 1906-506X (Print)/ ISSN 2697-4975 (Online)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานและทรรศนะทางวิชาการสาขา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ ตลอดจนสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. เป็นแหล่งข้อมูลในการเสนอผลงาน บทความ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัย และข้อมูลท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าประกอบการศึกษาในระดับต่างๆ

วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย เป็นวารสารวิชาการด้านการเมือง การบริหาร และกฎหมาย ตลอดจนสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีกำหนดการตีพิมพ์เผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม และ กันยายน-ธันวาคม)

วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย ยินดีรับพิจารณาบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ รายงานการสัมมนาด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตีพิมพ์ในวารสาร ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยส่งต้นฉบับมาที่ กองบรรณาธิการ (โปรดดูรายละเอียดการเสนอบทความท้ายเล่ม) เพื่อให้คณะกรรมการกลั่นกรองหรือผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review-Double-blind) จำนวน 2 ท่าน ในสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณา

เจ้าของ

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข

อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

โทรศัพท์ 038-102369 ต่อ 150 , โทรสาร 038-393475

Homepage : <http://polsci-law.buu.ac.th/journal/>

ThaiJo : https://www.tci-thaijo.org/index.php/polscilaw_journal

E-mail : polscilawjournal@gmail.com

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.อนุสรณ์ ลีมนณี
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภา
สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยรังสิต
ศาสตราจารย์ ดร.เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ
ข้าราชการบำนาญ
ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร.ณัฐกริช เปาอินทร์
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิ แดงอ่อน
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.ธีระพงษ์ ภูริปาณิก
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Journal of Politics, Administration and Law

ดร.ญารุศ อัครพัฒนานุกูล

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.พิมพ์กมล กองโกศ

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Professor Dr.Marco Brunazzo

Department of Sociology and Social Research, University of Trento, Italy

Adjunct Professor Dr. Markku Salomaa

Centre for East Asian Studies, University of Eastern Finland, Finland

Professor Filippo Lorenzon

School of Law, Dalian Maritime University, China

Dr. Zoumpoulia Amaxilati

Hillary Rodham Clinton School of Law, Swansea University, United Kingdom

Drs. Andy Fefta Wijaya

Faculty of Administrative Science, Brawijaya University, Malang, Indonesia

ผู้ประสานงานกองบรรณาธิการ

ดร.ณปภา จิรมงคลเลิศ

ดร.สุทธาทิพย์ จัปใจเหมาะ

นางสาวธารทิพย์ ภาวะวิภาต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Journal of Politics, Administration and Law
Faculty of Political Science and Law,
Burapha University

Objectives

1. To promote and disseminate academic works and viewpoints relating to political science.

Public administration, law and related fields.

2. To be a source of scholarly discussion, research publication, and practical

Viewpoints from local issues in Thailand and worldwide

3. To be a repository of research literature and information for every education level.

Journal of Politics, Administration and Law has a particular interest in the link between political science, public administration theory and practice, law and a wide range of relevant themes. The journal also provides a professional forum for reporting on new experiences, new thinking and new ways of working among students, scholars, practitioners, policy shapers and socio-political activists. The journal is published three issues a year (January-April, May-August and September-December)

The Editorial Board welcomes the submission of research articles, review and seminar reports from the field of political science, public administration, law and related fields for publication from both academic and professional authors. Manuscript in English is also welcome. The manuscript must be sent to the Editorial Board and the author should consult notes for contributors appeared at the back cover of each issue. All manuscripts submitted will be subject to rigorous double-blind reviewing.

Journal of Politics, Administration and Law

Editorial Advisor

Asst. Prof. Dr. Samrit Yossomsakdi

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Editorial in Chief

Assoc. Prof. Acting Sub Lt.Dr.Ekkawit Maneethorn

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Editorial Board

Prof. Emeritus Dr. Anusorn Limmanee

Faculty of Political Science, ChulalongKorn University

Prof. Dr. Supachai Yavapapas

Institute of Public Administration and Public Policy, Rangsit University

Prof. Dr. Ruengwit Ketsuwan

Retired Government Official

Prof. Dr. Kriengkrai Charoenthanavat

Faculty of Law, ChulalongKorn University

Assoc. Prof. Dr. Thirawat Chuntuk

Faculty of Management Science, Silpakorn University

Assoc. Prof. Dr. Piyakorn Whangmahaporn

Graduate College of Management, Sripatum University

Asst. Prof. Second Lt. Dr. Nuttakrit Powintara

Graduate School of Public Administration, National Institute of Development

Administration (NIDA)

Asst. Prof. Dr. Teera Kulsawat

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Asst. Prof. Dr. Ratchanee Tangon

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Dr. Teeraphong Puripanik

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Dr. Yared Akarapattananukul

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Dr. Pimkamol Kongphok

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

Prof. Dr. Macro Brunazzo

Jean Monet Chair in European Studies University of Trento

Adjunct Professor Dr. Markku Salomaa

Centre for East Asian Studies, University of Eastern Finland, Finland

Professor Filippo Lorenzon

School of Law, Dalian Maritime University, China

Dr. Zoumpoulia Amaxilati

Hillary Rodham Clinton School of Law, Swansea University, United Kingdom

Drs. Andy Fefta Wijaya

Faculty of Administrative Science, Brawijaya University, Malang, Indonesia

Coordinator

Dr. Napapha Jiramongkollert

Dr. Suttatip Jupjaimok

Miss Tharntip Pawavipat

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กำหนดเวลา ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม และกันยายน-ธันวาคม)

การติดต่อ รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131
โทรศัพท์ 038-393475 , 038-102369 ต่อ 115 โทรสาร ต่อ 102
Homepage : <http://polsci-law.buu.ac.th/journal/>
ThaiJo : https://www.tci-thaijo.org/index.php/polscilaw_journal
E-mail : polscilawjournal@gmail.com

อัตราค่าสมาชิก โปรดดูใบสมัครหน้าสุดท้าย

อนึ่ง บทความทุกเรื่องที่ดีพิมพ์ในวารสารฯ จะได้รับการอ่านและการประเมิน โดยผู้ทางคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ กองบรรณาธิการขอสงวนลิขสิทธิ์ ในการบรรณาธิการ และลำดับการตีพิมพ์ก่อน-หลัง ทั้งนี้ ถ้อยคำ ข้อเขียน ข้อคิดเห็นและข้อสรุปในบทความย่อและบทความทุกเรื่อง ถือเป็นผลงานวิชาการของผู้เขียน โดยกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

บรรณาธิการแถลง

วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2564) ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา รวมถึงผู้สนใจทั่วไปได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านการเมือง การบริหาร และกฎหมาย ตลอดจนสาขาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบทความ วิจัย และบทความวิชาการ จำนวน 19 เรื่อง ซึ่งมีความหลากหลายในองค์ความรู้ ในฉบับนี้ขอเสนอ บทความแรก เรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการจัดการศึกษาของเด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย โดย คุณสุภาพร ชาวสวน และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดำเนินการตามนโยบายการศึกษาสำหรับเด็กไร้สัญชาติ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัด ในการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ และเพื่อเสนอแนวทางการจัดศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย จากผลการวิจัย ได้เสนอแนวทางทางการจัดศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย ดังนี้ รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กไร้สัญชาติ ควรจัดแบบผสมผสาน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและทางเลือกทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เนื้อหานโยบายหลักสูตรไม่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เน้นคุณลักษณะและเจตคติมากกว่าทักษะสากลที่จำเป็น หลักสูตรมีลักษณะอนุรักษนิยมสูงให้ความสำคัญกับพื้นฐานความเป็นไทย โดยมีลักษณะเด่นที่การมุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์และเศรษฐกิจพอเพียง ขณะที่การนำนโยบายหลักสูตรสู่การปฏิบัติยังคงเป็นแบบทฤษฎีบนลงล่างสอดคล้องกับการบริหารราชการแบบรวมศูนย์อำนาจค่อนข้างมาก อำนาจการตัดสินใจด้านการบริหารบุคคลอยู่ในระดับเขตพื้นที่ นอกจากนี้ การที่หลักสูตรมีหลายกลุ่มสาระขณะที่ครูมีภาระงานอื่นนอกเหนืองานสอนในปริมาณมากนับเป็นอุปสรรคสำคัญทำให้ครูไม่ได้มีเวลาอยู่กับผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นการบรรยายบอกเล่าท่องจำและครูยังคงมีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้มากกว่าที่จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในแบบการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

บทความที่ 2 เรื่อง ผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวของประชาชนที่เกิดจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดย รัชฎญลักษณ์ ปุณญจิระโชติสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรัตน์ อนันทนาธร มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของประชาชน, การปรับตัวของประชาชน, เปรียบเทียบผลกระทบและการปรับตัวของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวของประชาชนจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองจากผลการศึกษา พบว่า ระดับผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของประชาชนที่เกิดจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง, ระดับการปรับตัวของประชาชนที่เกิดจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่

ในระดับปานกลาง, ปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนที่เกิดจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า ปัจจัยอายุ, ปัจจัยระดับการศึกษา, ปัจจัยอาชีพ, ปัจจัยรายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ส่วนปัจจัยเพศ และปัจจัยระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในมาบตาพุด เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อผลกระทบของประชาชนจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองแต่มีผลต่อการปรับตัวของประชาชนจากอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

บทความที่ 3 เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดย นายสิวกรณ์ เอ่งฉ้วน ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพชยศ ไพวิทยศิริธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 3) สังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และ 4) จัดทำรายงานข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จากผลการศึกษาพบว่า มีนโยบาย 5 ด้าน 14 ยุทธศาสตร์ 65 กลยุทธ์ ดังนี้ นโยบายที่ 1 ผลิดและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ นโยบายที่ 3 พัฒนาศถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 15 กลยุทธ์ นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ และนโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ 10 กลยุทธ์

บทความที่ 4 เรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของศาสนจักรของพระเยซูคริสต์แห่งวิสุทธิชนยุคสุดท้าย โดย คุณเพ็ญจันทร์ ล้อสีทอง การจัดสวัสดิการสังคมโดยศาสนจักรของพระเยซูคริสต์แห่งวิสุทธิชนยุคสุดท้าย พบว่า หลักการสำคัญในการดำเนินงานสวัสดิการโดยศาสนจักร คือ การทำให้สมาชิกมีความรักกันมากขึ้น ดูแลกันมากขึ้น ซึ่งเกิดจากแก่นคำสอนของศาสนา ความศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้า และการมาร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ของศาสนจักร หลักการสำคัญของการดำเนินงานสวัสดิการใช้หลักให้ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือได้พิจารณาตนเองว่าสามารถพึ่งตนเองได้เพียงใด ศาสนจักรมีโครงการสวัสดิการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การศึกษา การทำงาน แต่ต้องเริ่มจากความพยายามของบุคคลนั้นๆ งานสวัสดิการของศาสนจักรจะช่วยเพื่อนมนุษย์ใน 2 ทาง คือ ทางจิตวิญญาณ และทางโลกทางด้านจิตวิญญาณ คือ การที่ศาสนจักรจะสอนให้พึ่งพาตนเองสอนการควบคุมอารมณ์ความคิด ให้มีความรักต่อพระเจ้าเพื่อให้ส่งต่อ

ความรักไปยังเพื่อนร่วมโลก ศาสนาจักรของพระเยซูคริสต์วิสุทธิชนยุคสุดท้ายจะสอนเรื่องของการรัก การให้อภัยว่าเป็นเรื่องสำคัญ สอนให้คนเข้าใจถึง 2 ข้อใหญ่ คือ รักพระผู้เป็นเจ้าก่อนและรักเพื่อนบ้าน คำว่า เพื่อนบ้านเริ่มจากคนในครอบครัว สอนให้เรียนรู้ในการบริหารจัดการอารมณ์ของตนเอง ให้เข้าใจชีวิต สามารถวางแผนของความรอด ส่วนทางโลกนั้น คือการให้ความช่วยเหลือที่จับต้องได้ เช่น การบริจาคทรัพย์ อาหาร เครื่องใช้จำเป็น การให้ทุนการศึกษา การสอนงาน รูปแบบการจัดสวัสดิการและการมีส่วนร่วมของศาสนจักรในการจัดสวัสดิการสังคม พบว่า การดำเนินงานสวัสดิการของศาสนจักรมีขั้นตอนการดำเนินงาน มีการแบ่งประเภทของสวัสดิการให้ความช่วยเหลือ มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยระบุ ผู้รับผิดชอบ ลักษณะของกิจกรรม และเมื่อเสร็จงานก็จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานมาจากความร่วมมือของสมาชิกศาสนจักรซึ่งเข้ามาทำงานด้วยความศรัทธา บางโครงการ ผู้ปฏิบัติงานไม่มีค่าตอบแทน เงินที่ใช้ทำกิจกรรมจะได้อาจจากการเสียดสละของสมาชิกศาสนจักร ผู้มีรายได้มีฐานะจะแบ่งปัน เรียกว่า “การปันส่วนสิบ” คือการนำเงิน 10% จากเงินยอดรายได้ที่หามาได้ในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ แต่ละเดือน หรือแต่ละปีของตนนำมาบริจาค 10% ของรายได้ โดยมีความเชื่อว่า เงินทั้ง 100% นั้นพระผู้เป็นเจ้าประทานให้เรา ดังนั้น เราจึงคืน 10% ให้กับพระองค์

บทความที่ 5 เรื่อง การรับรู้ของประชาชนต่อความสำเร็จของการนำนโยบายด้านความปลอดภัยของชุมชนหมู่บ้านไปปฏิบัติ กรณีศึกษาในเขตจอมกมล กรุงเทพมหานคร โดย Mr.Bunly Hok Assoc.Prof.Dr. Ekkwit Maneethorn Asst.Prof.Dr.Wiphot Kulachai and Dr.Shotisa Cousnit มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของประชาชนในด้านความสำเร็จของนโยบายความปลอดภัยชุมชนหมู่บ้าน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายความปลอดภัยชุมชนหมู่บ้านไปปฏิบัติตามการรับรู้ของประชาชนท้องถิ่น ผลการวิจัยชี้ว่า การรับรู้ของประชาชนในด้านความสำเร็จของการนำนโยบายความปลอดภัยของชุมชนไปปฏิบัติในอำเภอจอมกมล กรุงเทพมหานคร นั้นอยู่ในระดับปานกลาง ขณะเดียวกัน ผลการวิจัยยังเปิดเผยด้วยว่า มีปัจจัยสามประการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายความปลอดภัยของชุมชนหมู่บ้าน ไปปฏิบัติในอำเภอจอมกมล กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ซึ่งได้แก่ เศรษฐกิจ-สังคม ภาวะผู้นำและรูปแบบการจัดการ และความสามารถของหน่วยงานในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

บทความที่ 6 เรื่อง บทบาททางเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต โดย นายปณิธิ อ้นสุวรรณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต และเพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต เพื่อประโยชน์สาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต พบว่า การแสดงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต ซึ่งเป็นนักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นการแสดงบทบาททั้งในส่วนที่เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และในส่วนที่กฎหมายไม่ได้กำหนด โดยใน

ส่วนที่เป็นไปตามกฎหมายกำหนดสำหรับสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นบทบาทตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีระบบการถ่วงดุลซึ่งกันและกันกับฝ่ายบริหาร ส่วนสมาชิกสภาเขตไม่สามารถแสดงบทบาทตามหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อจำกัดที่กฎหมายกำหนด ทั้งที่สมาชิกสภาเขตก็มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเช่นกัน และยังมี ความใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต ส่วนบทบาทที่กฎหมายไม่ได้กำหนดนั้น สมาชิกสภากรุงเทพมหานครสามารถแสดงบทบาทได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยร่วมกับฝ่ายบริหารแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นบทบาทสำคัญ ผ่านเครื่องมือทางนิติบัญญัติ เช่น การอภิปราย การตั้งกระทู้ หรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนการแสดงผลงานที่กฎหมายไม่ได้กำหนดของสมาชิกสภาเขตเป็นเพียง การติดตามความคืบหน้าการบริหารของผู้อำนวยการเขต รับและติดตามความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบและนอกพื้นที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการประสานการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่รับผิดชอบ

2. ปัญหาและอุปสรรคบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต มีลักษณะ ปัญหาและอุปสรรคที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ อิทธิพลพรรคการเมือง อิทธิพลกลุ่มผลประโยชน์ ความสัมพันธ์กับข้าราชการกรุงเทพมหานคร ความสัมพันธ์กับชุมชน บุคลิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต

3. แนวทางการส่งเสริมบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ที่เป็นไปตามกฎหมาย และที่กฎหมายไม่ได้กำหนด โดยบทบาททางการเมืองที่เป็นไปตามกฎหมายสำหรับสมาชิกสภากรุงเทพมหานครควรเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริม คือ ความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องทั้งที่เคยมีและประกาศใช้ใหม่ รวมทั้งกรณีศึกษาต่างๆ เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความรอบคอบในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สาธารณะ สมกับเป็นตัวแทนของประชาชนในการตรวจสอบการบริหาร และทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มที่ ส่วนบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาเขตควรแก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มอำนาจให้สภาเขตกรุงเทพมหานคร โดยให้มีอำนาจเห็นชอบในกรณีที่จะเบิกงบกลางในเหตุจำเป็นเร่งด่วนเหมือนเป็นสภาย่อย เพราะเป็นตัวแทนประชาชนที่มาจากการเลือกตั้ง และทำงานใกล้ชิดกับประชาชน

บทความที่ 7 เรื่อง การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร โดย รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยากร หวังมหาดพร และคุณณัฐภัทร เพ็ญศิริ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตและลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุนี้ มีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง ในฐานะเป็นพลเมืองหรือผู้ใช้บริการ ในขณะที่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กลุ่มอรุณอินสยาม สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมมีอาชีพ เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ ประโยชน์จากการร่วมผลิต และความเหมาะสมกับลักษณะของผู้สูงอายุ ส่วนลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ การร่วมจัดการ การร่วมวางแผนและตัดสินใจ การร่วมออกแบบ การร่วมส่งมอบบริการและการร่วมการประเมินผล

บทความที่ 8 เรื่อง แนวทางการจัดการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว โดย นางภัทรภร ธรรมมะ มีวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาวะการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาวะการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว มีจัดการศึกษาตามหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยมุ่งพัฒนาคน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มพูนขีดความสามารถทางวิชาการความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับสูง 2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว เป็นรูปแบบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานภายในระบบมี ระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับชัดเจน การบริหารงานเน้นการมีส่วนร่วม มีกระบวนการหรือในรูปคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนจากคณะหรือหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจเน้นประชามติ และการยอมรับของคณะกรรมการ

ในส่วนของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้นมีความมุ่งหมายและหลักการในการบริหารจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคนให้มีความสมบูรณ์อย่างรอบด้าน 2) ด้านสังคมมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อสร้างให้สังคมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 3) กระบวนการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้มุ่งเน้นให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว คือ 1) สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ควรปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ในมหาวิทยาลัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การจัดการศึกษาควรเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาโท

และปริญญาเอก เพื่อรองรับนิสิตนักศึกษาที่จบปริญญาตรีที่มีความต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติม และเพื่อให้บุคคลที่ทำงานในหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสในการศึกษาเพื่อต่อยอดคุณวุฒิตามวัยวุฒิเพื่อตอบสนองความต้องการตามสายงานที่เกี่ยวข้องชาอยู่ในอาชีพของแต่ละบุคคล 3) แนวทางการจัดการศึกษาที่ภายใต้ต้นนโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว นั้นจะต้องมีทิศทางที่ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) แนวทางการจัดการศึกษาที่สนับสนุนส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) แนวทางการจัดการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ ตามที่จังหวัดสระแก้วได้กำหนด เป้าประสงค์ ไว้ว่า เป็นจังหวัดสระแก้วเป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มีสุขภาพดี รายได้ดี สิ่งแวดล้อมดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างบรรยากาศการค้า การลงทุน และการประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

บทความที่ 9 เรื่อง การนำหลักบรรษัทภิบาลมาปฏิบัติในบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมาย โดย นายยุทธนา สุวรรณประดิษฐ์ มีวัตถุประสงค์ของผู้เขียนต้องการจะชี้ให้เห็นว่าการกำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัยนำหลักบรรษัทภิบาลมาปฏิบัติเป็นเรื่องของการใช้อำนาจของหน่วยงานกำกับดูแลที่ต้องยึดหลักความชอบด้วยกฎหมาย ในการกำหนดกรอบการบริหารจัดการตามหลักบรรษัทภิบาลของหน่วยงานกำกับดูแลที่มีต่อบริษัทประกันวินาศภัย หน่วยงานกำกับดูแลต้องนำหลักความไว้วางใจ หลักความรับผิดชอบ และหลักความโปร่งใส มาพิจารณาและปรับใช้กับโครงสร้างการบริหารจัดการภายในของบริษัทประกันวินาศภัย บทบาทและความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทประกันวินาศภัย การจัดสรรอำนาจ กระบวนการพิจารณาและการตัดสินใจทางธุรกิจที่โปร่งใส การจัดการในเรื่องของผลประโยชน์ขัดแย้ง และการสร้างระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านี้หน่วยงานกำกับดูแลควรทำหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม ตลอดจนเผยแพร่บริษัทประกันวินาศภัยที่มีการปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาลให้สาธารณะรับทราบโดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพในการดำเนินธุรกิจประกันวินาศภัยและคุ้มครองผู้มีส่วนได้เสียอย่างยั่งยืน

บทความที่ 10 เรื่อง โซเชียลแบงก์กิ้งในประเทศไทย โดย คุณวรรณธนา ตูลานานันท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนย์พัทธ์ ไกรวานิช มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของประชาชน ที่มีต่อโซเชียลแบงก์กิ้ง (Social Banking) และ 2. เพื่อศึกษาโซเชียลแบงก์กิ้ง (Social Banking) ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินชีวิต การศึกษาค้นคว้าทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Ordered Logistics Regression (OLR) เพราะตัวแปรตามมีการเรียงลำดับกัน ได้แก่ ระดับการยอมรับมาก (3), ระดับการยอมรับ

ปานกลาง (2) และระดับการยอมรับน้อย (1) โดยมี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน เครื่องมือสื่อสารคอมพิวเตอร์ที่ใช้มากที่สุด และค่าคะแนนความรู้ เป็นตัวแปรอิสระ และพบระดับนัยสำคัญเพียง 2 ตัวแปร คือ ระดับการศึกษาและค่าคะแนนความรู้ (SCORE) โดยหากมีค่าคะแนนความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียง 1 คะแนน จะทำให้เกิดการยอมรับที่เพิ่มขึ้นถึง 0.241 หน่วย และอธิบายระดับการศึกษาได้ว่า การมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีไม่มีระดับนัยสำคัญ แต่การเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ไปสู่ระดับปริญญาตรีนั้น จะทำให้เกิดการยอมรับเพิ่มมากขึ้นถึง 0.820 หน่วย ซึ่งมีค่า R-Square ของ Cox & Snell สามารถอธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับ 6.8% การสร้างแพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานทั้งในเรื่องของความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงนั้น เป็นเรื่องที่เจ้าของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้โซเชียลเบงค์กิ้งได้รับความสนใจมากขึ้น และเนื่องจากในการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาและค่าคะแนนความรู้มีความสำคัญต่อการใช้โซเชียลเบงค์กิ้ง การวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดจึงควรที่จะเข้าถึงกลุ่มการศึกษาทุกระดับทั่วประเทศด้วย

บทความที่ 11 เรื่อง พัฒนาการการจัดการภาวะวิกฤติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
โดย นางสาวอุไรรัตน์ ทับทอง บทความวิชาการนี้ได้กล่าวถึงสภาวะวิกฤติ ความท้าทาย ที่ส่งผลให้องค์กรต้องมีกระบวนการในการจัดการ การปรับตัว กับ สถานการณ์ตามแต่ละยุคสมัย เพื่อความอยู่รอด หรือสามารถดำรงตนให้อยู่ได้ ซึ่งบทความนี้ได้กล่าวถึง การจัดการภาวะวิกฤติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย องค์กรรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ผลิตไฟฟ้าและเพื่อความมั่นคงของไฟฟ้าไทย โดยเนื้อหาของบทความแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 องค์กรการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตอนที่ 2 อธิบายให้เห็นถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ความท้าทายในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ตอนที่ 3 อธิบายภาวะวิกฤติที่สำคัญและพัฒนากลยุทธ์การจัดการภาวะวิกฤติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและกรณีศึกษา และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เพื่อที่จะนำไปใช้ในการปรับกลยุทธ์เพื่อใช้ในการจัดการองค์กรเมื่อต้องพบกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงต่อไป

บทความที่ 12 เรื่อง การรักษาอาชีพเกษตรกรของชุมชนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมอุตสาหกรรมโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย นางสาววิรัชิตา อรชร ดร.ชนิสรา แก้วสุวรรณ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาอาชีพการเกษตรแบบครบ Value chain ของชุมชนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมอุตสาหกรรม: กรณีศึกษาดำบลหนองรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า สรุประบบ Value chain เพื่อขยายแนวคิดไปยังชุมชนอุตสาหกรรม ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมต้นน้ำ ได้แก่ 1.1) กำหนดพื้นที่ชุมชนที่จะทำการศึกษาวิจัย โดยการศึกษาศักยภาพของพื้นที่ และการพัฒนาต่อยอด 1.2) สืบหาผู้ที่สนใจเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม 1.3) ฝึกอบรมให้ความรู้ 1.4) กำหนดกิจกรรมการดำเนินงาน 1.5) กำหนดกติกา คุณภาพมาตรฐาน ในการผลิตและจำหน่าย 1.6) กำหนดชนิดและราคาสินค้าที่จะผลิตและจำหน่าย 1.7) กำหนดแหล่งตลาด วัน เวลา และสถานที่ที่จะจำหน่าย 2) กิจกรรมกลางน้ำ ได้แก่ 2.1) เกษตรกรผลิตสินค้าตามกติกาและความต้องการของตลาด ที่ได้ทำการตกลงไว้ 2.2) บรรจุปริมาณสินค้า และตั้งราคาสินค้าเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งชุมชน 2.3) ออกแบบตราสินค้าให้เป็น

เอกลักษณ์ของชุมชน โดยใช้ชื่อ “รักษ์เกษตรหนองรี” 2.4) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสินค้าแต่ละชนิด 2.5) บันทึกผลการปลูกพืช ผลิตและจำหน่ายสินค้า 2.6) จัดทำบัญชีครัวเรือน (รายรับ-รายจ่าย) 3) กิจกรรมปลายน้ำ ได้แก่ 3.1) นำสินค้าไปจำหน่ายที่บริษัทต่างๆ ตามปฏิทินการจำหน่ายสินค้า โดยฝ่าย CSR ของนิคมอุตสาหกรรมอมตะฯ เป็นผู้กำหนด และปัจจุบันยังทำการขายอย่างต่อเนื่อง 3.2) รับคำแนะนำจากลูกค้าในด้านปริมาณ คุณภาพ และรสชาติ มาทำการปรับปรุงและพัฒนาสินค้า 3.3) ผู้แทนชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุมแสดงความคิดเห็น นำเสนอปัญหาอุปสรรค และหาวิธีการแก้ไข 3.4) มีการเพิ่มช่องทางการสั่งซื้อสินค้าตามความต้องการของลูกค้า 3.5) มีการประกาศเพื่อสร้างการรับรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรม และการจำหน่ายสินค้าของชุมชน ให้เป็นที่รู้จัก

บทความที่ 13 เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดงานนมัสการรอยพระพุทธรูปบาทเขาคิชฌกูฏและความต้องการในการท่องเที่ยวต่อในจังหวัดจันทบุรี โดย ดร.วิษณุภรณ์ ดิษฐปราชิต รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ดร.จุฑามาศ ชูสุวรรณ และ ดร.อัศวิน แก้วพิทักษ์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดงานนมัสการรอยพระพุทธรูปบาทเขาคิชฌกูฏและความต้องการในการท่องเที่ยวต่อในจังหวัดจันทบุรี การวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าผู้ร่วมงานนมัสการรอยพระพุทธรูปบาทเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรี ค่อนข้างเห็นด้วย ว่าการเป็นเจ้าภาพในการจัดงานจะเป็นใครก็ได้หรือเป็นเจ้าภาพร่วมกันก็ได้เช่น วัดกะทิง เจ้าคณะจังหวัดหรือแม้แต่ คสช. ส่วนการสำรวจด้านการท่องเที่ยวต่อในจังหวัดจันทบุรี หลังงานนมัสการฯ นั้น โดยภาพรวม มีความต้องการค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาจัดลำดับสถานที่ที่มีความต้องการดังกล่าว เราสามารถระบุ 3 ลำดับแรกตามลำดับคือ ทะเล น้ำตก ทิวทัศน์และบรรยากาศ ส่วนความต้องการสินค้าท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความต้องการค่อนข้างมาก โดยสามารถระบุ 3 ลำดับแรกคือ ผลไม้ท้องถิ่น อาหารทะเล และขนมท้องถิ่น

บทความที่ 14 เรื่อง ความตั้งใจซื้อในฐานะตัวแปรคั่นกลางที่เชื่อมโยงความไว้วางใจและบรรทัดฐาน ส่วนบุคคลสู่พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหลอดไฟ LED ของผู้บริโภคเขตหนองแขม โดย คุณศิริพร แก้วสกต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความไว้วางใจ บรรทัดฐานส่วนบุคคล ความตั้งใจซื้อและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหลอดไฟ LED ของผู้บริโภคเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 2) ความตั้งใจซื้อในฐานะตัวแปรคั่นกลางที่เชื่อมโยงความไว้วางใจและบรรทัดฐานส่วนบุคคลสู่พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหลอดไฟ LED ของผู้บริโภคเขตหนองแขม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.30) สถานภาพโสด (ร้อยละ 64.90) ส่วนผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการ โครงสร้าง พบว่า ความตั้งใจซื้อของผู้บริโภคในฐานะตัวแปรคั่นกลางเป็นปัจจัยที่เชื่อมโยง พบว่าความไว้วางใจ (TU) และ บรรทัดฐานส่วนบุคคล (SN) มีอิทธิพลทางตรงต่อ

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ (PB) ของผู้บริโภคเขตหนองแขม โดยมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.113, 0.471 และ 0.220 ตามลำดับ

บทความที่ 15 เรื่อง อิทธิพลความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสามารถของผู้ประกอบการที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดย นายณัฐวุฒิ แสนขันติวิโรจน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามัญญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของความสามารถของผู้ประกอบการ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 2) ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่อยู่ในฐานะตัวแปรคั่นกลาง ระหว่างความสามารถของผู้ประกอบการและผลต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการธุรกิจ รับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการ โครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับของความสามารถของผู้ประกอบการ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81, 3.81 และ 3.82 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.756, 0.741, และ 0.809 ตามลำดับ และ 2) ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่อยู่ในฐานะตัวแปรคั่นกลางที่เชื่อมโยงระหว่างความสามารถของผู้ประกอบการสู่ผล ต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีค่า ขอบเขตล่างเท่ากับ 0.349 และขอบเขตบนเท่ากับ 0.602 ซึ่งจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ความสามารถของผู้ประกอบการจะเป็นปัจจัยที่สามารถทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและสามารถส่งผลต่อผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

บทความที่ 16 เรื่อง แนวทางการสร้าง ให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรของอุตสาหกรรมยานยนต์ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดย นางสาวจิตติมา ปฎิมาประกร และรองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช การวิจัยเรื่องแนวทางการสร้าง ให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรของอุตสาหกรรมยานยนต์ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างให้เกิดนวัตกรรม ในกลุ่มพนักงานฝ่ายปฏิบัติการกลุ่มทักษะฝีมือ ในอุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 220 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (SEM) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้โปรแกรม M Plus V.8 ผลการวิจัยปรากฏว่า แนวทางการสร้างให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ การสร้างพฤติกรรมในระดับกลุ่มงาน และในระดับบุคคล ($\beta = .591$) อันดับที่ 2 คือ เป้าหมายที่ชัดเจน ($\beta = .552$) และอันดับที่ 3 คือ การสร้างมูลค่าเพิ่ม ($\beta = .547$)

บทความที่ 17 เรื่อง บทบาทอาชีวศึกษากับการพัฒนาทักษะแรงงานสู่การพัฒนาเมืองต้นแบบ ศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ โดย คุณราตรีสวัสดิ์ ธนานันต์ ดร.เรชา ชูสุวรรณ และ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์บทบาทของอาชีวศึกษาด้านการพัฒนาแรงงานสู่การพัฒนาเมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายชายแดนระหว่างประเทศ ผลสรุปพบว่า บทบาทอาชีวศึกษาควรจัดทำหลักสูตรระยะสั้นเพิ่มเติม 5 หลักสูตร และหลักสูตรเรียน ระดับ ปวช., ปวส. เพิ่มเติม 6 หลักสูตร

บทความที่ 18 เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนฟ้องคดี: ศึกษาเปรียบเทียบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนฟ้องคดีในระบบกฎหมายไทยและอเมริกา โดย อาจารย์อมรรัตน์ อำนวยเสนา และอาจารย์สิณิษฐา ดิษฐปาน ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังไม่มีแนวทางหรือกฎหมายที่ชัดเจนที่จะนำมาปรับใช้กับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนการฟ้องคดีส่งผลให้การระงับข้อพิพาททางปกครองต้องกระทำผ่านกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองซึ่งมีขั้นตอนที่เคร่งครัดกินระยะเวลายาวนาน และคำพิพากษาของศาลอาจส่งผลให้คู่กรณีบาดหมางกันมากขึ้น บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา โดยผู้ศึกษาพบว่า สหรัฐอเมริกามีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองก่อนการฟ้องคดี ได้แก่ รัฐบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางปกครอง ค.ศ. 1996 มีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยคดีปกครองโดยเฉพาะ และมีการกำหนดผลของการระงับข้อพิพาททางปกครองโดยวิธีการไกล่เกลี่ยไว้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาจึงได้เสนอว่าประเทศไทยควรออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครอง มีการจัดตั้งองค์กรที่มีความชำนาญในการไกล่เกลี่ยคดีปกครอง และมีการกำหนดวิธีการบังคับให้เป็นไปตามผลของการไกล่เกลี่ยคดีปกครองไว้โดยชัดแจ้ง เพื่อให้ข้อพิพาทในทางปกครองระงับลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

บทความที่ 19 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงใต้: ศึกษากรณีการใช้เฟสบุ๊ก โดย นางสาวสรินทร์ ว่องสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุศลสวัสดิ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเสพติดการใช้เฟสบุ๊ก ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเสพติดการใช้เฟสบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงใต้และพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุการใช้เฟสบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ผลการวิจัยหลักปรากฏว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการเสพติดการใช้เฟสบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ในภาพรวมอยู่ในระดับเสพติดการใช้งาน โมเดลเชิงสาเหตุการใช้เฟสบุ๊ก ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยความรู้ที่ง่ายต่อการรู้เฟสบุ๊ก การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ถึงพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ก การรับรู้ว่ามีประโยชน์ เจตคติต่อการรู้เฟสบุ๊ก และความตั้งใจในการใช้เฟสบุ๊ก เป็นสาเหตุทางตรงของการใช้เฟสบุ๊กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคตะวันออกเฉียงใต้ เจตคติต่อการรู้

เฟสบุ๊ค ความตั้งใจในการใช้เฟสบุ๊ค และพฤติกรรมเสพติดการใช้เฟสบุ๊ค โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (χ^2/df เท่ากับ 2.97 ค่า GFI เท่ากับ .93 และค่า CFI เท่ากับ .97) ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคตะวันออกเฉียงใต้ร้อยละ 52

ขอขอบคุณอย่างสูง

รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีชร

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทที่ 1

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการจัดการศึกษาของเด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย

Analysis of Problems and Obstacles in Education Management

of Stateless Children in Thailand

ศุภาพร ชาวสวน (Supaporn Chaosoun)¹

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง (Paithoon Bhothisawang)

1

บทที่ 2

ผลกระทบต่อด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวของประชาชนที่เกิดจากอุตสาหกรรม
ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

Health and Environment Impact and Self Adaption of People in Map Ta Phut

Industrial Estate, Rayong Province

ธัญญลักษณ์ ปุณญจิระโชติสกุล (Thanyarak Punyajirachotsakul)

อนูรัตน์ อนันตนาธร (Anurat Ananthanathon)

19

บทที่ 3

ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

Proposed Policy for Vocational Manpower Development to

Support Thailand 4.0

ศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน (Siwakorn Aengchuan)

พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ (Phitak Supornnoppar)

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (Chaiyod Phaitayasiritham)

44

บทที่ 4

แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของศาสนจักรของพระเยซูคริสต์
แห่งวิสุทธิชนยุคสุดท้าย

An Approaching of Social Welfare of the Church of
Jesus Christ of Latter Day Sains

เพ็ญจันทร์ ล้อสีทอง (Penchan Lorsithong)

63

บทที่ 5

การรับรู้ของประชาชนต่อความสำเร็จของการนำนโยบายด้านความปลอดภัยของชุมชน
หมู่บ้านไปปฏิบัติ กรณีศึกษาในเขตจอมกมล กรุงเทพมหานคร

People's Perceptions on the Success of Safety Village Commune Policy Implementation:

A Case Study in Chamkarmorn District, Phnom Penh, Cambodia

Bunly Hok

Ekkawit Maneethorn

Wiphot Kulachai

Shotisa Cousnit

81

บทที่ 6

บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต

Political Role of Councilor of Bangkok and District councilor

ปณิธิ อ้นสุวรรณ (Panithi Onnsuwan)

100

บทที่ 7

121

การร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง)
กรุงเทพมหานคร

Co-production in Management of the Elderly School in the Area of
Crown Property Bureau (Wangthonglang and Huai Khwang Districts)
Bangkok Metropolitan

ปิยากร หวังมหาพร (Piyakorn Whangmahaporn)

ญาณภัทร เพ็ญศิริ (Yannaphat Phensiri)

บทที่ 8

141

แนวทางการจัดการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว

Education Management for Higher Education Institute Guideline in Sakaeo Province

ภัทรกร ธรรมมะ (Pattaraporn Thumma)

บทที่ 9

157

การนำหลักบรรษัทภิบาลมาปฏิบัติในบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมาย

Application of Corporate Governance Principles in Non-Life Insurance

Companies by Legal Requirement

ยุทธนา สุวรรณประดิษฐ์ (Yuttana Suwanpradit)

บทที่ 10

180

โซเชี่ยลแบงก์กึ่งในประเทศไทย

Social Banking in Thailand

วรรณธนา ตูลาธนานันท์ (Wanthana Tulathananun)

ธัญพัทธ์ ไคร้วานิช (Tanpat Kraiwanit)

บทที่ 11

พัฒนาการการจัดการภาวะวิกฤติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

Crisis management development of Electricity Generating Authority of Thailand.

อุไรรัตน์ ทับทอง (Urairut Thubtong)

195

บทที่ 12

การรักษาอาชีพเกษตรของชุมชนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมอุตสาหกรรม

โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Patters for Preserving Agricultural Occupations in Communities

that Exist within the Industrialized Environment, using the

Philosophy of Sufficiency Economy

วีรย์ธิตา อรชร (Veesita Orachorn)

ชนิสรา แก้วสุวรรณค์ (Chanissara Kaewsawan)

บรรพต วิรุณราช (Banpot Viroonratch)

210

บทที่ 13

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดงานนมัสการรอยพระพุทธรบาทเขาคิชฌกูฏ
และความต้องการในการท่องเที่ยวต่อไปในจังหวัดจันทบุรี

An Opinion Survey Concerning The Annual Worship Festival of

The Khao Khitchakut Buddha's Footprint and Need Assessment on

Continuing Tourism in Chanthaburi Province

วิษณุฐนีย์ ดิษฐปราณีต (Vitnuttanee Dittapraneeed)

ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ (Chaiyon Praditsil)

จุฑามาศ ชูสุวรรณ (Juthamat Choosuwana)

อัศวิน แก้วพิทักษ์ (Ussavin Kaewpitak)

221

บทที่ 14

235

ความตั้งใจซื้อในฐานะตัวแปรกึ่งกลางที่เชื่อมโยงความไว้วางใจและบรรทัดฐาน
ส่วนบุคคลสู่พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหลอดไฟ LED ของผู้บริโภคเขตหนองแขม

Intention to Buy as a Mediator of Trust and Personal Norms on Purchase Decisions Behavior for LED
Lamps Among Consumers in Nong Khaem District

ศิริพร แก้วสกต (Siriporn Kaewsakot)

สุมาลี รามัญญ์ (Sumalee Ramanust)

บทที่ 15

253

อิทธิพลความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสามารถของผู้ประกอบการ
ที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Influence of Competitive Advantage and Entrepreneur Ability Affecting
the Performance of Construction Business Operators in Bangkok and Perimeter

ณัฐวุฒิ แสนขันติวิโรจน์ (Nuttavut Sankhantiviroj)

สุมาลี รามัญญ์ (Sumalee Ramanust)

บทที่ 16

269

แนวทางการสร้าง ให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรของอุตสาหกรรม
ยานยนต์ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

The Guidelines for Creating Innovation in
Organizations in Automotive Industry in
Eastern Economic Corridor (EEC)

จิตติมา ปฏิมาประกร (Jittima Pratimapakorn)

บรรพต วิรุณราช (Banpot Wiroonratch)

บทที่ 17

บทบาทอาชีพศึกษาต่อการพัฒนาทักษะแรงงานสู่การพัฒนาเมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ

Vocational Roles and Labor Skills Development for the Development of a Model City, A Center for International Border Trade

ราตรีสวัสดิ์ ธนानันต์ (Ratrisawat Thananan)

เรชา ชูสุวรรณ (Racha Chusuwan)

ชวลิต เกิดทิพย์ (Chawalit Kerdtip)

287

บทที่ 18

แนวทางการพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนฟ้องคดี :
ศึกษาเปรียบเทียบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองก่อนฟ้องคดี
ในระบบกฎหมายไทยและอเมริกา

Guidance for the Development of Administrative Dispute Mediation before Court Proceedings: A Comparative Study of Administrative Dispute Mediation in Thailand and the United States of America

อมรรัตน์ อามาตเสนา (Amonrat Ammartsena)

สินิษฐา ดิษฐพาน (Sinittha Ditthapan)

303

บทที่ 19

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษากรณี
การใช้เฟสบุ๊ก

Factors Affecting Social Media Addiction Behaviors of Undergraduate Student in the Eastern Region: A Case Study of Using Facebook

รัสรินทร์ ว่องสวัสดิ์ (Russarin Wongsawat)

ธีระ กุลสวัสดิ์ (Teera Kulsawat)

320

การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง)

กรุงเทพมหานคร

Co-production in Management of the Elderly School in the Area of Crown
Property Bureau

(Wangthonglang and Huai Khwang Districts) Bangkok Metropolitan

ปิยากร หวังมหาพร (Piyakorn Whangmahaporn)¹

ญาณภัทร เพ็ญศิริ (Yannaphat Phensiri)²

¹รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Assoc. Prof. Dr., Public Administration Programme, Graduate College of Management,

Sripatum University

²นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: piyakorn.wh@spu.ac.th

Received: 22 May 2020

Revised: 29 September 2020

Accepted: 2 October 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตและลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ มีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง ในฐานะเป็นพลเมืองหรือผู้ใช้บริการ ในขณะที่

ปิยากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กลุ่มมอรุณอินสยาม สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมมืออาชีพ เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ ประโยชน์จากการร่วมผลิต และความเหมาะสมกับลักษณะของผู้สูงอายุ ส่วนลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ การร่วมจัดการ การร่วมวางแผนและตัดสินใจ การร่วมออกแบบ การร่วมส่งมอบบริการและการร่วมประเมินผล

คำสำคัญ: การร่วมผลิต, โรงเรียนผู้สูงอายุ, การบริหารจัดการ โรงเรียน

Abstract

The qualitative research on co-production in management of the elderly schools in the area of Crown Property Bureau (Wangthonglang and Huai Khwang Districts) Bangkok Metropolitan were to study conditions that cause co-production and characteristics of co- production in management of the elderly schools in the area of Crown Property Bureau (Wangthonglang and Huai Khwang Districts) Bangkok Metropolitan. The study found that: Co-production in the management of this elderly school, there are 11 elderly promotion and development centers in Wangthonglang and Huai Khwang districts as a citizen or service user. While the Crown Property Bureau, Arun In Siam, Wangthonglang District Office, Faculty of Nursing Chulalongkorn University, Faculty of Social Administration Thammasat University as professional participants. The conditions that caused co - production in the elderly school management were economic factors, responding to psychological needs, benefits from co-production and suitability to the characteristics of the elderly. As for the characteristics of co-production in management of the elderly school divided into co-management, co-governance, co-design, co-deliver and co-assessment.

Keywords: Co - production, The elderly school, School management

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยถือเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นั่นคือ ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ โดยในปี 2558 ประเทศไทยมีประชากรที่มีอายุสูงกว่า 60 ปีสูงถึงร้อยละ 15.6 ของประชากรทั้งประเทศ หรือ 10.42 ล้านคน และจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Completed Aged Society)

เมื่อมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 20 ในปี 2563 ทั้งนี้ประเทศไทยจะก้าวสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) หรือในปี 2563 จะมีผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ 17.5 ในปี 2568 เพิ่มเป็นร้อยละ 21.2 และในปี 2573 จะเพิ่มเป็นร้อยละ 25.2 หรือคิดเป็น 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ จากข้อมูลการสำรวจการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2558 ยังพบว่า ผู้สูงอายุชาวไทยที่ทำงานมีสัดส่วนอยู่ร้อยละ 36.3 หรือคิดเป็นแรงงานสูงอายุ จำนวน 3.78 ล้านคน (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2563; กระทรวงการคลัง, 2561)

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อผู้สูงวัยของประเทศไทยที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ เบี้ยยังชีพ พบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ข้อมูลของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) (2561) ภายใต้งานศึกษาเรื่องการประมาณการค่าใช้จ่ายสุขภาพ การดูแล และเสริมสร้างสุขภาพ จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพโดยเปรียบเทียบแบบจำลองประชากรรวมและแบบจำลองสังคมผู้สูงอายุ พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศในแบบจำลองประชากรรวมอยู่ที่ 483,000 ล้านบาท ขณะที่แบบจำลองสังคมผู้สูงอายุ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจะพุ่งสูงถึง 1,407,000 ล้านบาท (1.407 ล้านล้านบาท) ทั้งนี้ในกรณีหากรัฐบาลไม่มีมาตรการเพื่อควบคุม ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศในปี 2575 จะก้าวกระโดดขึ้นไป 1,825,080 ล้านบาท หรือเกือบจำนวน 2 ล้านล้านบาท ทั้งนี้ สำนักงบประมาณระบุว่า ในปี 2578 ซึ่งเป็นปีที่จำนวนผู้สูงอายุอยู่ระดับสุดยอด คือมีประชากรสูงอายุถึงร้อยละ 30.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมดหรือคิดเป็นจำนวน 20.3 ล้านคน รัฐต้องใช้งบประมาณสูงถึง 3.62 แสนล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2560 ที่รัฐจัดสรรงบประมาณที่ 2.46 แสนล้านบาท ในจำนวนผู้สูงอายุ 11.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.12 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ด้วยการใช้จ่ายเพื่อผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น และเมื่อพิจารณาการจัดบริการสาธารณะในอดีตก่อนที่ประเทศไทยจะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ส่วนใหญ่เป็นการจัดบริการสาธารณะโดยราชการส่วนกลางเป็นหลัก ต่อมาเมื่อมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งอนุমানได้ว่าเป็นกฎหมายที่ระบุเรื่องการกระจายอำนาจจากการบริหารราชการส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่นเป็นครั้งแรก หรืออาจกล่าวได้ว่ากฎหมายดังกล่าวได้เปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ และกระจายอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 โดยราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดบริการสาธารณะนั้นด้วยตนเอง โดยสอบถามความต้องการของประชาชนหรืออาจจัดจ้างผู้อื่นดำเนินการตามที่กฎหมายให้อำนาจ กฎหมายหลักทั้ง 2 ฉบับ ทำให้การจัดบริการสาธารณะเปลี่ยนแปลงไป โดยการจัดบริการสาธารณะมีลักษณะการทำงานแบบเครือข่ายมากขึ้น โดยมีภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามี

ปิยากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

ส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่ส่วนราชการเป็นผู้ผูกขาดการจัดบริการสาธารณะ ที่ให้ความสำคัญกับการกำกับควบคุมและดำเนินงานโดยส่วนราชการ (ปิยากร หวังมหาพร, 2559)

สำหรับการจัดบริการสาธารณะเพื่อผู้สูงอายุในอดีตไม่ต่างไปจากการจัดบริการสาธารณะในด้านอื่นๆ เพราะเป็นการจัดบริการสาธารณะโดยส่วนราชการเป็นหลัก ส่วนใหญ่เป็นการบริการสังคมสงเคราะห์ เพื่อผู้สูงอายุ เช่น ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทว่าจากจำนวนผู้สูงอายุ ประกอบกับนโยบายการลดขนาดภาครัฐทำให้ภาครัฐมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนบุคลากร อีกทั้งเพื่อให้การจัดบริการสาธารณะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560 ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน ทำให้เกิดนวัตกรรม การจัดบริการสาธารณะ และ “โรงเรียนผู้สูงอายุ” เป็นรูปแบบหนึ่งของนวัตกรรมที่ในส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในลักษณะการร่วมผลิตของคนในชุมชน ปัจจุบันประเทศไทยมีโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วประเทศ 1,100 แห่ง (แนวหน้าออนไลน์, 2561) และหนึ่งในนั้นคือ โรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานอิสระภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีหน้าที่จัดการ ดูแลรักษา จัดหาผลประโยชน์ และดำเนินการอื่นใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ตามที่ทรงมอบหมาย สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ มีทรัพย์สินในความดูแลทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ในปี 2558 สำนักงานฯ ริเริ่มโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยน้อมนำพระราชดำริ “บวร” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระองค์ทรงตระหนักถึงพลังแห่งการเชื่อมประสานของศาสนาและวิถีชุมชน ที่จะช่วยในการพัฒนาและสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศได้ จึงได้ทรงมีแนวพระราชดำริการใช้พลังสามประสานหรือ ‘บวร’ อันเป็นคำที่ย่อมาจาก บ้าน (ชุมชน) วัด (ศาสนา) โรงเรียน (ราชการ) ขึ้น โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้น้อมนำแนวคิดของพระองค์มาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานฯ

แม้ว่าความสนใจในการศึกษาเรื่อง โรงเรียนผู้สูงอายุแม้จะไม่ใช่เรื่องใหม่ ที่ผ่านมามีการศึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุให้ความสำคัญไปที่คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ การจัดการสุขภาวะและสวัสดิการ การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน รูปแบบการจัดกิจกรรม รูปแบบการดูแลสุขภาพ ความพึงพอใจ รูปแบบการดำเนินงาน กลยุทธ์การจัดการศึกษา การประเมินผล และแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยใช้แนวคิด POSDCoRB สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดการ โรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการเข้าร่วมกิจกรรม การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ (วรนาถ พรหมสุวรรณ และคณะ, 2559) สำหรับพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาการร่วมผลิตในการจัดการการศึกษาพบเพียงการศึกษาตลอดชีวิตในพื้นที่ต่างจังหวัดและการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเทศบาลนครอุบลราชธานีเท่านั้น ดังนั้น การจัดการศึกษาที่เรียกว่า โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตวังทองหลาง

และเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งในพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นแนวคิดของสำนักงานฯ ที่จัดขึ้นเพื่อนำร่องก่อนขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นๆ ของสำนักงานฯ การวิจัยเรื่องนี้จึงสนใจศึกษาการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิต และ 2) ลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ กำหนดขอบเขตการวิจัย ได้แก่ 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาเงื่อนไขและลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร 2) ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กลุ่มอรุณอินสยาม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3) ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุที่ตั้งในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

แนวคิดการร่วมผลิต

แนวคิดการร่วมผลิต เป็นแนวคิดภายใต้แนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ หรือ New Public Governance ที่ให้ความสำคัญกับความเป็นพลเมือง การจัดการแบบเครือข่าย เพื่อจัดบริการสาธารณะในสถานะของปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยการจัดการภาครัฐแบบเดิม (Old Public Administration) ซึ่งให้ความสำคัญกับการกำกับควบคุม การบังคับบัญชาตามลำดับชั้น การมองประชาชนเพียงผู้รับ ภาครัฐทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะเพียงผู้เดียว แม้ว่าต่อมาการจัดการภาครัฐจะได้รับแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่หรือ New Public Management ซึ่งให้ความสำคัญกับการแข่งขัน มุ่งการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ

ปิยากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

ภาครัฐควรทำหน้าที่หลัก หน้าที่บางเรื่องสามารถให้ออกชนเข้ามาดำเนินการแทนได้แนวคิดนี้มองประชาชนเป็นลูกค้า การจัดการภาครัฐต้องสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน แนวคิดการร่วมผลิตไม่ใช่แนวคิดใหม่ ทว่าเป็นแนวคิดที่คิดมาตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1970 โดย Ostrom และคณะ (1996) แนวคิดดังกล่าวเริ่มเป็นที่รู้จักและนำมาใช้อธิบายการจัดการภาครัฐมาเมื่อกลางทศวรรษที่ 1990 เป็นต้นมา เนื่องจากก่อนหน้านั้น การจัดการภาครัฐให้ความสำคัญในการนำหลักการตลาดมาใช้ในการจัดการภาครัฐ หลักการจัดการแบบร่วมผลิตให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม การจัดการตนเอง และการทำงานแบบเครือข่าย

นักวิชาการชาวต่างประเทศนิยามการร่วมผลิตว่า หมายถึง กระบวนการจัดบริการสาธารณะโดยบุคคลที่ไม่ได้อยู่อยู่องค์กรเดียวกัน หรือการจัดบริการสาธารณะโดยตัวแสดงมากกว่า 2 คน/หน่วยงาน โดยมีการทำงานในลักษณะหุ้นส่วน หรือการจัดบริการสาธารณะโดยหน่วยงานภาครัฐหรือกลุ่มของประชาชน (Ostrom, 1996; Ramirez, 1999; Joshi and Moore, 2003) การร่วมผลิตจะเกิดขึ้นได้จากปัจจัยหลายประการ เช่น การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประชาชนในฐานะผู้รับประโยชน์จากราชการของรัฐสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการศึกษาทางเลือกในการจัดบริการสาธารณะกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับตนเองมากยิ่งขึ้น พลเมืองต้องการแสดงความคิดเห็นหรือต้องการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะมากขึ้น ข้อจำกัดด้านงบประมาณของรัฐ ทำให้รัฐพยายามใช้ทรัพยากรที่สามารถหาได้เพื่อมาจัดบริการสาธารณะ เช่น ทรัพยากรจากผู้ให้บริการ ทรัพยากรของชุมชน บุคลากรภาครัฐเข้าใจและตระหนักว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ไม่ได้หากผู้รับบริการหรือประชาชนไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ให้ความช่วยเหลือ (Löffler, 2010) หรือหากจะเข้าใจให้ง่ายขึ้นอาจเปรียบเทียบสาเหตุที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตกับการร่วมผลิตของภาคเอกชน กล่าวคือ การร่วมผลิตเกิดจาก 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Needs) การที่บุคคลใดเข้าร่วมผลิตเกิดจากการเข้าร่วมนั้นทำให้ราคาที่ต้องจ่ายลดลง 2) การร่วมผลิตเป็นการตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตใจ (Satisfaction of Psychological Needs) ทำให้ผู้เข้าร่วมสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ ได้รับการยอมรับ เกิดความสุข 3) การเข้าร่วมผลิตนั้นมีประโยชน์ (Operational Implications) สินค้าและบริการสอดคล้องกับความชอบ การร่วมผลิตก่อให้เกิดประโยชน์ ได้ทักษะ ได้ความรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน และ 4) การร่วมผลิตต้องเหมาะสมกับลักษณะของผู้ใช้และสินค้าหรือบริการ (Product and Consumer Characteristics) โดยสินค้าและบริการได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับผู้ให้บริการ เช่น เหมาะสมกับบรรณนิยม เพศ อายุ (Etgar, 2009)

ผู้ร่วมผลิตในการจัดบริการสาธารณะ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลักๆ ได้แก่ (Pestoff, 2018) 1) ประชาชนในฐานะพลเมืองหรือผู้ใช้บริการ (Citizen/ Users) มีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมผลิต เช่น เป็นผู้เลือก แสดงความเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ให้บริการเพื่อให้บริการนั้นมีคุณภาพ บุคคลในกลุ่มนี้อาจรวมสมาชิกของครอบครัว อาสาสมัคร และ 2) ผู้มีส่วนร่วมมืออาชีพ (Professional Staff) ผู้ร่วมผลิตในกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นหุ้นส่วนการทำงาน ทำหน้าที่ให้ความร่วมมือ ประสานงาน ต่อรองกัน ผู้ร่วมผลิตในกลุ่มนี้ เช่น ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐด้วยกันเอง ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการ/ชุมชนและเจ้าหน้าที่ พิจารณาได้โดยใช้มิติการวางแผนและการส่งมอบ

บริการ ทำให้ได้ลักษณะของการร่วมผลิตเป็น 8 ลักษณะ คือ 1) เจ้าหน้าที่วางแผนและส่งมอบบริการ 2) ผู้ใช้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผนแต่ส่งมอบบริการโดยเจ้าหน้าที่ 3) เจ้าหน้าที่วางแผนแต่ส่งมอบบริการร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ/ ชุมชนและเจ้าหน้าที่ 4) ผู้ให้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผนและส่งมอบบริการร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ/ ชุมชนและเจ้าหน้าที่ 5) ผู้ให้บริการ/ ชุมชน และเจ้าหน้าที่ส่งมอบบริการร่วมกันโดยเจ้าหน้าที่ไม่เข้าร่วมวางแผนหรือหากเข้าร่วมก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น 6) วางแผนโดยเจ้าหน้าที่แต่ส่งมอบบริการโดยผู้ให้บริการ/ ชุมชน 7) ผู้ให้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผนและส่งมอบบริการ โดยผู้ให้บริการ/ ชุมชน และ 8) วางแผนและส่งมอบบริการโดยผู้ให้บริการ/ ชุมชน (ดังแสดงในตารางที่ 1)

นอกจากนั้น ยังมีนักวิชาการแบ่งลักษณะการร่วมผลิต โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงาน ที่ต่อเนื่องระหว่างผู้ให้บริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการร่วมผลิต เช่น Osborne & Strokosch (2013) แบ่งการร่วมผลิตออกเป็น 1) Co-management หมายถึง การสร้างเครือข่ายและมีการมอบหมาย ความรับผิดชอบในการทำงาน 2) Co-governance หมายถึง การร่วมวางแผนและตัดสินใจ 3) Co-design หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การกำหนดประเด็นปัญหา การรวบรวมข้อมูล การหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาในการแก้ไขปัญหา 4) Co-deliver หมายถึงการดำเนินการส่งมอบบริการ 5) Co-assessment หมายถึง การประเมินผลร่วมกัน ในขณะที่ Löffler, E. (2009) แบ่งการร่วมผลิต ได้แก่ Co-design คือ การออกแบบซึ่งหมายถึง การวางแผน Co-decision making คือ การตัดสินใจและการ จัดสรรทรัพยากร Co-delivery of services คือ การส่งมอบบริการ รวมถึงบทบาทของอาสาสมัครในการ จัดบริการสาธารณะด้วย และ Co-evaluation of the service คือ การร่วมประเมินผล Nabatchi et al. (2017) แบ่งการร่วมผลิตออกเป็น Co-commission หมายถึง การระบุและจัดลำดับความสำคัญของการบริการ สาธารณะ ผลลัพธ์และผู้ให้บริการ ในขั้นตอนนี้ยังประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยอีก 3 ขั้นตอน คือ Co-planning คือการวางแผนร่วมกัน Co-prioritization คือ การตัดสินใจในรูปแบบกรรมการ และ Co-financing คือ การระดมเงิน Co-design หมายถึง การออกแบบร่วมข้อมูลจากผู้ใช้และชุมชนประกอบการ ตัดสินใจ Co-deliver คือ การร่วมกันของผู้มีส่วนร่วมภาครัฐและตัวแสดงอื่น ๆ ในการให้บริการสาธารณะ ในขั้นตอนนี้ยังประกอบด้วย Co-management คือการจัดการทรัพยากรสาธารณะร่วมกัน และ Co-performing คือ การหาผู้สนับสนุน เช่น ผู้เชี่ยวชาญ วิทยากร และ Co-assessment คือ การติดตาม หรือ Co-monitoring และประเมินผลการจัดบริการสาธารณะ หรือ Co-evaluation

ตารางที่ 1 ลักษณะการร่วมผลิตจำแนกตามมิติการวางแผนและการส่งมอบบริการ

		มิติการวางแผน		
มิติการส่งมอบบริการ		วางแผนโดยเจ้าหน้าที่	ผู้ใช้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผน	เจ้าหน้าที่ไม่ได้วางแผน
	การส่งมอบโดยเจ้าหน้าที่	1.เจ้าหน้าที่วางแผนและส่งมอบบริการ	2.ผู้ใช้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผนแต่ส่งมอบบริการโดยเจ้าหน้าที่	N/A
	การส่งมอบร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ใช้บริการ/ชุมชน	3.เจ้าหน้าที่วางแผนแต่ส่งมอบบริการร่วมกันระหว่างผู้ใช้บริการ/ชุมชนและเจ้าหน้าที่	4.ผู้ใช้บริการ/ ชุมชนร่วมวางแผนและส่งมอบบริการร่วมกันระหว่างผู้ใช้บริการ/ชุมชนและเจ้าหน้าที่	5.ผู้ใช้บริการ/ ชุมชนและเจ้าหน้าที่ส่งมอบบริการร่วมกัน โดยเจ้าหน้าที่ไม่เข้าร่วมวางแผนหรือหากเข้าร่วมก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
	การส่งมอบโดยผู้ใช้บริการ/ชุมชน	6.วางแผนโดยเจ้าหน้าที่แต่ส่งมอบบริการโดยผู้ใช้บริการ/ชุมชน	7.ผู้ใช้บริการ/ชุมชนร่วมวางแผนและส่งมอบบริการโดยผู้ใช้บริการ/ชุมชน	8.วางแผนและส่งมอบบริการโดยผู้ใช้บริการ/ชุมชน

ที่มา: Bovaird (2007)

งานวิจัยเกี่ยวกับการร่วมผลิตในการจัดบริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ

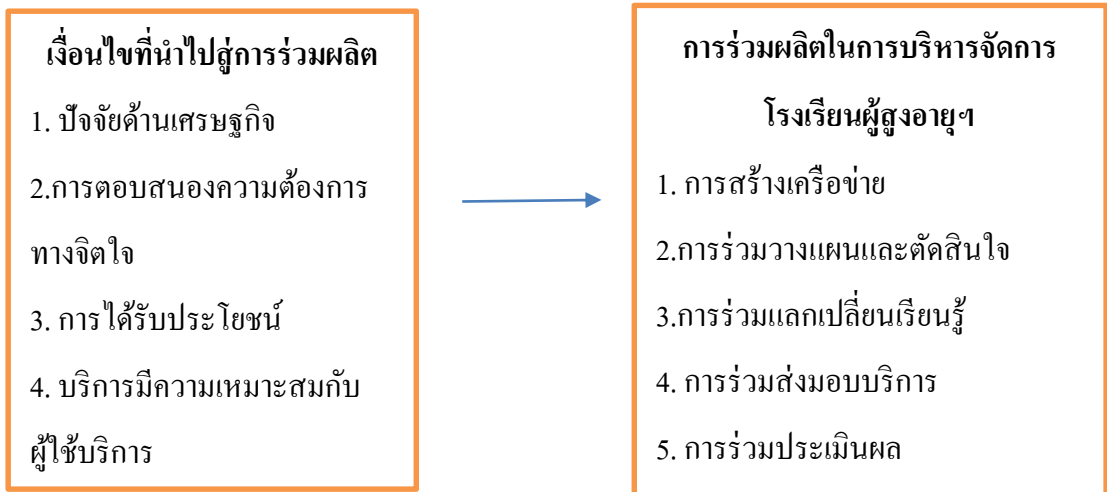
สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการร่วมผลิตในการจัดบริการสาธารณะของต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วมผลิตในการจัดบริการสาธารณะให้กับผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่นำแนวคิดการร่วมผลิตเรื่องการจัดบริการด้านสาธารณสุขโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการร่วมผลิต เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและศึกษาเป็นรายกรณี เช่น ศึกษาการร่วมผลิตของผู้สูงอายุในการจัดบริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุที่พักอาศัยที่บ้าน โดยสำรวจประสบการณ์ของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ด้วยเทคโนโลยีการช่วยเหลือและบริการดูแล โดยพบว่า

ผู้สูงอายุที่ประสบความสำเร็จนั้นเกิดจากการร่วมผลิตทุกวัน โดยความพยายามของผู้สูงอายุและเครือข่าย ผู้ดูแลอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (เช่น ครอบครัวเพื่อนเพื่อนบ้าน) ทั้งนี้ผู้รับการดูแลและสมาชิก ในครอบครัวสามารถปรับแต่งเทคโนโลยีการใช้ชีวิตที่ได้รับช่วยเหลือตามความต้องการของแต่ละบุคคลได้ นอกจากนี้การให้ความสำคัญกับผู้ดูแลที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งมีความตระหนักร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้สูงอายุในแต่ละวันทำให้สามารถทำหน้าที่ร่วมกันและประสานงานเมื่อเกิดปัญหาขึ้น (Procter et al., 2014) หรือการนำโซเซียลดีเมียมมาช่วยในการร่วมผลิตเพื่อผู้สูงอายุ ประเด็นที่ศึกษา คือ ความเท่าเทียมกัน ความหลากหลายการเข้าถึงและการแลกเปลี่ยน ผลการศึกษาพบว่า โซเซียลมีเดียทำให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ใช้ทำให้เกิดความหลากหลายในการใช้ทำให้สามารถเข้าถึงประสบการณ์ และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Daneshvar et al., 2018)

สำหรับงานวิจัยของไทย พบงานวิจัยเกี่ยวกับการร่วมผลิตด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงรายและสงขลา โดยพบว่า ในการร่วมผลิตประสบความสำเร็จได้เนื่องจากร่วมมือของตัวแสดง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และตัวผู้สูงอายุเอง ที่เข้าร่วมผลิตในการจัดบริการสาธารณะ (Dhirathiti, 2019)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด เชื้อไขที่ทำให้เกิดการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ นำแนวคิดของ Etgar (2009) ที่ระบุว่า ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่การร่วมผลิต คือ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Needs) 2) การร่วมผลิตเป็นการตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตใจ (Satisfaction of Psychological Needs) 3) การเข้าร่วมผลิตนั้นมี ประโยชน์ (Operational Implications) และ 4) การร่วมผลิตต้องเหมาะสมกับลักษณะของผู้ใช้และสินค้าหรือ บริการ (Product and Consumer Characteristics) ส่วนลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียน ผู้สูงอายุ ใช้แนวคิดของ Osborne & Strokosch (2013) แบ่งการร่วมผลิตออกเป็น 1) Co-management การสร้างเครือข่ายและมีการมอบหมายความรับผิดชอบในการทำงาน 2) Co-governance การร่วมวางแผน และตัดสินใจ 3) Co-design การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 4) Co-deliver การดำเนินการส่งมอบบริการ 5) Co-assessment การประเมินผลร่วมกัน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กลุ่มอรุณอินสยาม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ประกอบไปด้วยข้อมูล 2 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขที่นำไปสู่การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ ส่วนที่ 2 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างเดือนมกราคม ถึงกรกฎาคม 2563 โดยเริ่มจากการทำจดหมายถึงผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุขอเข้าสัมภาษณ์ เมื่อได้รับอนุญาต ผู้วิจัยโทรศัพท์ประสานไปยังหน่วยงานดังกล่าว เมื่อเข้าไปในพื้นที่ ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพ แนะนำตัวต่อผู้ให้ข้อมูล ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีวิจัย เวลาที่ใช้ สิทธิที่จะไม่เข้าร่วมวิจัย รวมถึงความปลอดภัย การเก็บข้อมูลเป็นความลับ ไม่เปิดเผยชื่อของผู้ให้ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ หากมีคำถามไม่สะดวกใจที่จะตอบสามารถยุติการให้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา การให้สัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความสะดวกเป็นสำคัญ ระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยให้ผู้ให้ข้อมูลระบุเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดการร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุและลักษณะการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ การสัมภาษณ์ดำเนินถึงสิทธิและมารยาทในการสัมภาษณ์ เมื่อเสร็จสิ้นผู้วิจัยกล่าวขอบคุณ ทั้งนี้การให้สัมภาษณ์แต่ละรายใช้เวลาประมาณ 30 นาที ถึง 40 นาที ผู้วิจัยทำการแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งก่อนทำการสัมภาษณ์ในครั้งต่อไป และเก็บข้อมูลจนกว่าข้อมูลจะ

อ้อมตัวจึงยุติการสัมภาษณ์ หลังจากเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปตามความเป็นจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำอุปกรณ์บันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายการเปิดฟัง ถอดคำสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ แล้วพิมพ์บันทึกข้อมูลเก็บไว้ ผู้วิจัยอ่านข้อมูลที่ได้หลายๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งแล้ววิเคราะห์จัดแยกประเภทของข้อมูล ดึงข้อความหรือประโยคสำคัญตามเนื้อหาที่เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุและลักษณะการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ แล้วนำข้อมูลที่ไปตรวจสอบความตรงกับผู้ให้ข้อมูลนั้นอีกครั้ง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาร่วมอ่านกับผู้ช่วยนักวิจัยและสรุปร่วมกันอีกครั้ง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เงื่อนไขที่นำไปสู่การร่วมผลิต

1.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ การที่บุคคลใดเข้าร่วมผลิตเกิดจากการเข้าร่วมนั้นทำให้ราคาที่ต้องจ่ายลดลง กรณีการร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุนั้น พบว่า มีผู้ร่วมผลิตหลักๆ อยู่ 3 ราย/หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนและกรรมการ และกลุ่มอรุณอินสยาม

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ การเข้าร่วมเนื่องจากน้อมนำพระราชดำริ “บวร” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงตระหนักถึงพลังแห่งการเชื่อมประสานของศาสนาและวิถีชุมชน ที่จะช่วยในการพัฒนาและสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศได้ จึงได้ทรงมีแนวพระราชดำริการใช้พลังสามประสานหรือ ‘บวร’ อันเป็นคำที่ย่อมาจาก บ้าน (ชุมชน) วัด (ศาสนา) โรงเรียน (ราชการ) ขึ้น โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้น้อมนำแนวคิดของพระองค์มาเป็นแนวทางในการดำเนิน โครงการพัฒนาชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานฯ สำหรับผู้สูงอายุที่เป็นผู้อำนวยการหรือกรรมการ โรงเรียนผู้สูงอายุ การเข้าร่วมผลิตในการบริหารจัดการนั้นถือเป็น “หัวใจ” ของการขับเคลื่อนงาน ทำให้ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน เป็นผู้มิบทบาทสำคัญในการประสานงานและรังสรรค์กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผลตอบแทนที่ได้จึงไม่ใช่เป็นเรื่องตัวเงิน ในส่วนของกลุ่มอรุณอินสยาม ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิดความเป็นพลเมืองในสังคมไทย และเป็นหน่วยงานจัดการความรู้และเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมเพื่อร่วมสร้างสุขภาวะที่ดีขึ้นในประเทศไทย อีกทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของ

ปียากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

ประชาชน กลุ่มอรุณอินสยามเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนผู้สูงอายุในปี 2560 จนถึงปัจจุบัน บทบาทของกลุ่ม เช่น การพาแกนนำโรงเรียนและนักเรียนไปศึกษาดูงาน การเป็นวิทยากรกระบวนการ การดำเนินการของกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

อาจกล่าวได้ว่า การเข้ามาร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุของทั้ง 3 ราย/หน่วยงาน มิได้มีผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยตรง หากแต่การเข้ามาร่วมผลิตมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้สูงอายุในชุมชน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้

1.2 การตอบสนองความต้องการทางจิตใจ การร่วมผลิตเป็นการตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตใจ ทำให้ผู้เข้ามาร่วมสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ ได้รับการยอมรับ เกิดความสุข สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนและกรรมการโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าราชการเกษียณอายุและผู้ประกอบการในพื้นที่ การเข้ามามีส่วนร่วมเนื่องจากความต้องการทางจิตใจเป็นสำคัญ ทำให้ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน หากพิจารณาจากกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นนักเรียน การเข้ามามีส่วนร่วมทำให้มีเครือข่ายมีความสุข ไม่เหงา รู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่า

1.3 การเข้ามาร่วมผลิตนั้นมีประโยชน์ คือ สินค้าและบริการสอดคล้องกับความชอบ การร่วมผลิตก่อให้เกิดประโยชน์ ได้ทักษะ ได้ความรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน ในกรณีโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยแกนนำโรงเรียน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และกลุ่มอรุณอินสยาม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในเรื่องการจัดทำหลักสูตร โดยเฉพาะวิชาหรือเรื่องที่ยากรู้ การจัดรายวิชาในกลุ่มนี้จึงเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน โดยมีอาจารย์จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และอาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษา ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกรรมการโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

1.4 บริการที่ร่วมผลิตต้องเหมาะสมกับลักษณะของผู้ใช้ โดยหลักสูตรและกิจกรรมที่จัดให้กับผู้สูงอายุที่เป็นนักเรียนมีความเหมาะสม โดยประกอบไปด้วยหลักสูตรที่เป็นวิชาบังคับที่จำเป็นต้องรู้เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิที่พึงได้รับ วิชาเลือก และที่สำคัญคือวิชาที่เกิดจากความสนใจของผู้สูงอายุเอง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีการพานักเรียนของโรงเรียนไปศึกษาดูงานเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับผู้สูงอายุในอีกทางหนึ่งด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับผู้ใช้บริการคือผู้สูงอายุที่เป็นนักเรียน

2. การร่วมผลิตในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ

2.1 การสร้างเครือข่าย ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุเริ่มแรกเกิดจากความร่วมมือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กลุ่มอรุณอินสยาม และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ เริ่มจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้น้อมนำแนวคิดของรัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการดำเนิน โครงการ

พัฒนาชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานฯ สำนักงานฯ ทำหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานเครือข่าย สนับสนุนสถานที่การจัดกิจกรรม โดยสำนักงานฯ ได้สร้างเครือข่ายร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดย สสส. ทำหน้าที่สนับสนุนงบประมาณ งบประมาณที่สนับสนุนเป็นการ สนับสนุนค่าเดินทางของนักเรียนผู้สูงอายุ ค่าอาหารว่าง ค่าอุปกรณ์การเรียน ฯลฯ สำนักงานฯ ยังทำหน้าที่ ประสานกับกลุ่มอรุณอินสยาม ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานภายใต้ฐานคติของการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาให้เกิดความเป็นพลเมืองในสังคมไทย ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่มอรุณอินสยาม ทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นวิทยากรกระบวนการ

นอกจากผู้ร่วมผลิตดังได้กล่าวแล้ว สำนักงานฯ ยังมีที่ปรึกษาโรงเรียนคือ มูลนิธิสถาบันวิจัย พัฒนาผู้สูงอายุไทย คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน่วยงานทั้งสองช่วยเข้ามาจัดอบรม การเรียนรู้การจัดทำฐานข้อมูลและการดูแลผู้สูงอายุด้านสุขภาพกายและใจให้เจ้าหน้าที่และแกนนำชุมชน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจผู้สูงอายุและเกิดการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน นอกจากนี้ได้ส่งเสริมให้ คนในชุมชน ไปศึกษาดูงานด้านผู้สูงอายุที่เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี ทำให้หลายชุมชนจัดตั้ง กลุ่มผู้สูงอายุของตนเองขึ้นและวางแผนทำกิจกรรมที่แตกต่างกันไป ต่อมาสำนักงานฯ ได้มีการลงพื้นที่เก็บ ข้อมูล 11 ชุมชน ซึ่งเป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จในด้านความมั่นคงเรื่องที่อยู่อาศัย ให้เป็นชุมชนนำร่อง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุตามบริบท ที่แตกต่างกัน สำหรับคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้กำหนดหลักสูตรภายใต้ แนวคิดหลัก 3 ประการของการจัดหลักสูตร คือ หลักสูตรที่ต้องรู้ ควรรู้ และอยากรู้

ทั้งนี้ เพื่อให้แต่ละชุมชนได้แลกเปลี่ยนทัศนะ และเกิดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน สำนักงานทรัพย์สินฯ จึงสนับสนุนให้แต่ละชุมชนส่งผู้แทนมาร่วมกันจัดตั้งเครือข่าย ผู้สูงอายุฯ ที่ชื่อว่า “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง” และนำผู้แทนเครือข่ายฯ เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ สสส. และ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เครือข่ายฯ จึงเกิดความสนใจที่จะจัดตั้ง “โรงเรียนผู้สูงอายุ” เพื่อส่งเสริม ให้ผู้สูงวัยในชุมชนตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 การร่วมวางแผนและตัดสินใจ ภายหลังจากการจัดตั้ง “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง” (ประกอบด้วยชุมชนในเขตวังทองหลาง 9 ชุมชน และชุมชน ในเขตห้วยขวาง 2 ชุมชน รวมเป็น 11 ชุมชน) และตัดสินใจตั้ง โรงเรียนผู้สูงอายุแล้ว จึงมีการจัดตั้ง กรรมการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุเขต วังทองหลางและห้วยขวางนี้ มีอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนมาเป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนั้นกรรมการจะมาจาก ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและคนวัยทำงานอายุประมาณ 50 ปีอย่างละครึ่ง โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์ กลุ่มอรุณอินสยาม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลาง

ปียากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

และเขตห้วยขวาง มีการประสานงานเป็นระยะ ๆ มีการประชุมเพื่อวางแผนการจัดทำหลักสูตรเป็นระยะๆ ทั้งการประชุมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยก่อนหน้าที่จะตัดสินใจกำหนดเนื้อหาวิชาที่จะเรียน ได้มีการตัดสินใจร่วมกันกำหนดสถานที่เรียน ณ ศูนย์ปฏิบัติการเรียนรู้ “บวร” ซึ่งเป็นสถานที่ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

2.3 การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายหลังจากจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุในปี 2560 กลุ่มอรุณอินสยาม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะวิทยากรกระบวนการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน มีคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรและมีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นวิทยากรและเจ้าของหลักสูตร ในที่สุดนำมาสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สูงอายุ กรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในที่สุดได้หลักสูตรประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักสูตรที่ต้องรู้ เป็นวิชาบังคับ เป็นวิชาบังคับที่จำเป็นต่อผู้สูงวัย จะครอบคลุมทั้งเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพทางกายภาพ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารและยาและจิตใจ เช่น การจัดการความเครียด ฯลฯ 2) หลักสูตรที่ควรรู้ เปรียบเสมือนวิชาเลือก คือมีตัวเลือกให้ผู้สูงวัยเลือกเรียนวิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาปรับตัวให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ และ 3) หลักสูตรที่อยากรู้ คือ วิชาอิสระ เป็นสิ่งที่ผู้สูงวัยสามารถเสนอได้ตามความสนใจ และปรึกษาหารือหาความเห็นชอบกันในหมู่เพื่อนร่วมชั้น เช่น การจัดการทรัพย์สินของผู้สูงอายุ หลักสูตรจะมีการจัดการเรียนการสอนรวม 16 ครั้งๆ ละ 5 ชั่วโมง เรียนเดือนละ 2 ครั้ง รวม 8 เดือน รวมทั้งมีวางแผนร่วมกันในการรับสมัครนักเรียนผู้สูงอายุ โดยได้เปิดรับสมัครผู้สูงวัยที่สนใจเข้าเรียนในหลักสูตรการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1 ในช่วงเดือนเมษายน 2560 โดยมีชั้นเรียนทุกวันอาทิตย์ที่ 1 และ 3 ของเดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2560 – เมษายน 2561 และกำหนดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตรให้แก่นักเรียนสูงวัยที่สำเร็จการศึกษา ณ ศูนย์ปฏิบัติการเรียนรู้ “บวร” เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 จนถึงปี 2563 โรงเรียนผู้สูงอายุจัดการเรียนการสอนให้กับผู้สูงอายุในชุมชนไปแล้วรวมทั้งหมด 3 รุ่น

2.4 การร่วมส่งมอบบริการ ภายหลังจากกำหนดหลักสูตรแล้ว ผู้อำนวยการโรงเรียน กรรมการกลุ่มอรุณอินสยาม และที่ปรึกษาโรงเรียน ร่วมกันกำหนดการรับสมัครนักเรียนผู้สูงอายุ โดยได้เปิดรับสมัครผู้สูงอายุที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป สนใจเข้าเรียนในหลักสูตรการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1 ในช่วงเดือนเมษายน 2560 โดยมีชั้นเรียนทุกวันอาทิตย์ที่ 1 และ 3 ของเดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2560 – เมษายน 2561 และกำหนดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตรให้แก่เรียนสูงวัยที่สำเร็จการศึกษา ณ ศูนย์ปฏิบัติการเรียนรู้ “บวร” เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 มีนักเรียนเข้าเรียนจำนวนประมาณรุ่นละ 30 คน ในหลักสูตรจะมีการเชิญวิทยากรมาจากเครือข่ายต่างๆ เช่น วิทยากรจากสำนักงานเขตวังทองหลาง อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุที่พึงได้รับตามกฎหมาย ฯลฯ จนถึงปี 2563 โรงเรียนผู้สูงอายุจัดการเรียนการสอนให้กับผู้สูงอายุในชุมชนไปแล้วรวมทั้งหมด 3 รุ่น สำหรับการจัดการเรียนการสอนรุ่นที่ 2 และ 3 ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2.5 การร่วมประเมินผล ในการประเมินผลทำงานโรงเรียนผู้สูงอายุ มีลักษณะการประเมินผล 2 ลักษณะ คือ 1) การประเมินผลเมื่อการเรียนการสอนเสร็จสิ้น โดยผู้อำนวยการ โรงเรียนจะประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการถามตอบ เพื่อประเมินความจำ ความคล่องตัว ไหวพริบ ความเป็นผู้นำของนักเรียนผู้สูงอายุ 2) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนื่องจากเป็นเจ้าของหลักสูตร จะประเมินอย่างเป็นทางการ โดยการประเมินผู้เรียน ผู้สอน กรรมการบริหาร โรงเรียน เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่เปิดโรงเรียนมีการประเมินโดยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไป 1 ครั้ง โดยมีข้อสังเกตเรื่องเนื้อหาที่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป และอภิปรายผล

โรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง) กรุงเทพมหานคร เกิดขึ้นเนื่องจากโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นการร่วมผลิต สอดคล้องกับแนวคิดของ Etgar (2009) กล่าวคือ เป็นการตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตใจของผู้สูงอายุ กรรมการที่ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเห็นประโยชน์ของการเข้ามาร่วมบริหารจัดการนั้นมีประโยชน์กับทุกๆ ฝ่าย และการร่วมผลิตนั้นมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้สูงอายุ การเข้ามาร่วมบริหารจัดการของแต่ละฝ่ายนั้น แม้ว่าเหตุผลในการเข้ามาร่วมผลิตจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เข้ามาบริหารจัดการเพื่อสนองพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 กรรมการของเครือข่ายเข้ามาร่วมเพราะการจัดตั้งโรงเรียนเกิดประโยชน์ต่อครอบครัวของตนเองและชุมชน ตลอดจนการได้รับการยอมรับในสังคม กลุ่มอรุณอินสยาม เข้ามามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ที่กลุ่มกำหนดไว้ กล่าวคือการสนับสนุนให้เกิดความเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นและช่วยตนเองได้ อย่างไรก็ตาม การเข้ามาร่วมผลิตนั้นมีเป้าหมายร่วมกันคือ การส่วนเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทำให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชน

การร่วมผลิตในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุนี้ มีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง สำนักงานเขตวังทองหลาง ในฐานะเป็นพลเมืองหรือผู้ใช้บริการ (Citizen/Users) ในขณะที่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์สร้างเครือข่ายกับกลุ่มอรุณอินสยาม สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ในฐานะ ผู้มีส่วนร่วมมืออาชีพ (Professional Staff) (Pestoff, 2018) ลักษณะการร่วมผลิตของโรงเรียนสอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne & Strokosch (2013) ที่กล่าวถึงการร่วมผลิตในลักษณะกระบวนการ เริ่มจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์สร้างเครือข่ายกับกลุ่ม

ปิยากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

อรุณอินสยาม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง สำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อก่อตั้งโรงเรียน มีการมอบหมายความรับผิดชอบในการทำงาน เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ทำหน้าที่ประสานงานหน่วยงานต่างๆ ให้สถานที่จัดตั้งโรงเรียน สนับสนุนงบประมาณ สำหรับสำนักงานเขตวังทองหลาง คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากร ในขณะที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดการเรื่องหลักสูตรและเป็นวิทยากร หน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมวางแผนและตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เรื่องการจัดการเรียนการสอน ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงประสบการณ์และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Daneshvar et al., 2018) ทุกหน่วยงานร่วมกันส่งมอบบริการ ให้กับผู้สูงอายุในชุมชนและมีการติดตามและการประเมินผลการบริหารจัดการโดยใช้การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก ลักษณะการร่วมผลิตของโรงเรียนผู้สูงอายุนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bovaird (2007) (ช่องที่ 5 ตารางที่ 1) ที่ว่า ผู้ให้บริการ/ ชุมชน และเจ้าหน้าที่ส่งมอบบริการร่วมกัน โดยเจ้าหน้าที่ไม่เข้าร่วมวางแผนหรือหากเข้าร่วมก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยการบริหารจัดการเข้าใกล้การผลิตโดยผู้ให้บริการ/ ชุมชน โดยสมบูรณ์ คือ ผู้ให้บริการ/ ชุมชนวางแผนและส่งมอบบริการด้วยตนเอง (ช่องที่ 4 ตารางที่ 1) เนื่องจากโรงเรียนยังต้องพึ่งพาหลักสูตร งบประมาณและวิทยากรจากหน่วยงานอื่นๆ อยู่

การวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่า การบริหารจัดการ โรงเรียนในพื้นที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมีสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ริเริ่มนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะการให้บริการสาธารณะภาครัฐ ซึ่งเดิมให้ความสำคัญกับสายการบังคับบัญชาหรือการจัดจ้างเอกชน ดำเนินการมาสู่การบริหารจัดการบนความไว้วางใจและการชักชวนให้หน่วยงานที่มีอุดมการณ์เดียวกันมาร่วมกันทำงานได้ง่ายขึ้น (Contracting and Hierarchy to Trust and Persuasion) การทำงานเป็นหุ้นส่วนในลักษณะเครือข่าย เป็นการจ้องค์การแบบไร้ขอบเขต อย่งไรก็ตาม อย่งไรก็ตาม โรงเรียนผู้สูงอายุยังไม่สามารถช่วยตนเองเนื่องจากปัญหาเรื่องงบประมาณแม้ว่าจะมีผู้อำนวยการ โรงเรียนและมีเครือข่ายที่เข้มแข็ง และมีประสบการณ์ก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุยังคงมีปัญหาเรื่องงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มอรุณอินสยาม ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมของชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ ควรผลักดันให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 11 ชุมชน เขตวังทองหลางและเขตห้วยขวาง จัดตั้งเป็นองค์การสาธารณประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 หรือจดทะเบียนเป็นชมรมผู้สูงอายุกับสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย เพื่อให้สามารถเสนอโครงการรับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานต่างๆ ได้ โดยกลุ่มอรุณอินสยามควรจัดให้มีการอบรมการเขียนโครงการขอรับเงินสนับสนุนให้กับกรรมการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ๑ นอกจากนั้น

โรงเรียนผู้สูงอายุควรจัดโครงการฝึกอาชีพที่เหมาะสมให้กับนักเรียนผู้สูงอายุเพื่อสร้างรายได้ รวมทั้งทำกิจกรรมนอกห้องเรียน คบคู่กันไป เช่น การเป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่ติดบ้าน ติดเตียง ทำหน้าที่นำข้อมูลข่าวสารจากโรงเรียนและเครือข่ายแจ้งแก่ผู้สูงอายุในชุมชน ชักชวนผู้สูงอายุเข้ามาเป็นนักเรียน เพราะจะทำให้ได้ความรู้ไว้ดูแลตัวเอง มีความจำที่ดีขึ้น ได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับคนอื่น เมื่อลูกหลานไม่อยู่บ้านเหลือแต่ผู้สูงอายุในชุมชน ผู้สูงอายุก็สามารถช่วยดูแลกันและกันได้ ในที่สุดจะนำไปสู่ชุมชนที่พึ่งพาตนเองได้ต่อไป

รายการอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). *ภาพรวมสถานการณ์ผู้สูงอายุ*. ม.ป.ป.
- กระทรวงการคลัง. (2561). *ปี 2573 จะมีผู้สูงอายุมากกว่า 1 ใน 4 ของประชากร ตั้งงบประมาณดูแลทะลุหลัก 3 แสนล้านบาท*. วันที่ค้นข้อมูล 29 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_111363
- ปิยากร หวังมหาพร. (2559). บทบาทอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน: การเปลี่ยนแปลงจากการปกครองสู่การบริหารปกครองสาธารณะ. *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย*, 8(2), 33-58.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2561). *TDR1 เผย 15 ปีข้างหน้า รายจ่าย สุขภาพคนไทยพุ่ง 1.8 ล้านล้านบาท... หายนะสุขภาพที่ประเทศต้องแบกรับ*. วันที่ค้นข้อมูล 29 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.salika.co>
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2555). *โครงการวิจัยการประมาณการงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุและแหล่งที่มาของเงิน*. วันที่ค้นข้อมูล 29 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก www.tdri.or.th
- สำนักงบประมาณ. (2560). *งบอ้อมสังคมสูงวัยพุ่ง อีก 20 ปี เหลือ 5 แสนล้านบาท*. วันที่ค้นข้อมูล 29 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.thansettakij.com/content/210038>
- โรงเรียนผู้สูงอายุ เสริมพลังวัยเกษียณช่วยตนเอง. (2561). วันที่ค้นข้อมูล 26 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://naewna.com/likesara/317964>
- วรนาถ พรหมศวรและคณะ. (2559). โรงเรียนผู้สูงอายุมุมมองตามบริบทชุมชนท้องถิ่น สุรินทร์. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ "ราชชมงคลสุรินทร์วิชาการ ครั้งที่ 8" "วิจัยเพื่อประเทศไทย 4.0" มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์*. เมื่อ 22-23 ธันวาคม 2559, หน้า 115-127.
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. (2559). *กทม. เผยอีก 2 ปี ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น*. วันที่ค้นข้อมูล 30 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก www.bangkokbiznews.com

ปิยากร หวังมหาพร และญาณภัทร เพ็ญศิริ

- Bovaird, T. (2007). Beyond Engagement and Participation: User and Community Coproduction of Public Services. *Public Administration Review*, 67(5), 846-860.
- Bureau of Health, Bangkok Metropolitan. (2016). *Bangkok Revealed Another 2 Years, More Elderly*. Retrieved March 30, 2020, from www.bangkokbiznews.com
- Bureau of Budget. (2017). The Budget for Carrying Older Society is Rising for Another 20 Years, Close to 5 Billion. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.thansettakij.com/content/210038>
- Daneshvar et al. (2018). How Can Social Media Lead to Co-Production (Co-Delivery) of New Services for the Elderly Population? A Qualitative Study. *JMIR Hum Factors*, 5(1), e5.
- Department of Elderly Affairs. (2020). *Overview of the Situation of the Elderly*. n.p.
- Elderly School Empower Retirement to Help Oneself*. (2018). Retrieved March 26, 2020, from <http://naewna.com/likesara/317964>
- Etgar, M. (2009). *Ways of Engaging Consumers in Co-production*. Retrieved April 1, 2020, from <https://timreview.ca/article/307>
- Joshi, A., & Moore, M. (2003). *Institutionalised Co-Production: Unorthodox Public Service Delivery in Challenging Environments*. *Institute of Development Studies, Research Summary No. 18*. Retrieved July 19, 2007, from <http://www.ids.ac.uk/gdr/cfs/drpubs/summaries/summary%2018-MooreJoshi-InstiCoprod.pdf>
- Löffler, E. (2009). A Future Research Agenda for Co-production: Overview Paper. In *Local Authorities & Research Councils' Initiative (2010) Co-production: A series of commissioned reports*, Swindon: Research Councils UK.
- Löffler, E. (2010). Why Co-production is an Important Topic for Local Government. In *Paper for Local Authorities and Research Council' Initiative Governance International*. Retrieved April 1, 2020, from elke.loeffler@govint.org
- Ministry of Finance. (2018). *By 2030, More Than 1 in 4 of the Elderly Will Set a Budget to Take Care of Over 3 Billion!*. Retrieved March 19, 2020, from https://www.matichonweekly.com/column/article_111363
- Nabatchi, T., Sancino, A., & Sicilia, M. (2017). Varieties of Participation in Public Services: The Who, When, and What of Coproduction. *Public Administration Review*, 77(5).
- Nopraenue Sajjarax Dhirathiti. (2019). Co-production and the Provision of Lifelong Learning Policy for Elderly People in Thailand. *Public Management Review*, 21(7), 1011-1028.

CHAPTER 7

- Osborne, S. P.; Strokosch, K. (2013). "It takes Two to Tango? Understanding the Co-production of Public Services by Integrating the Services Management and Public Administration Perspectives: It takes Two to Tango?". *British Journal of Management*, 24, S31–S47.
- Ostrom, E. (1996). Crossing the Great Divide: Coproduction, Synergy and Development. *World Development*. 24(6), 1073 – 1087.
- Pestoff, V. (2018). Co-production at the Crossroads of Public Administration Regimes. In Brandsen, T (Ed). *Co-Production and Co-Creation: Engaging Citizens in Public Services*. New York: Routledge.
- Promsuan, W. et al. (2016). Seniors School a Local Community Context Surin. In *National Academic Conference "Rajamangala University of Technology Surin 8th" "Research for Thailand 4.0" Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus*. On 22-23 December 2016. Page 115-127.
- Procter et al. (2014). The Day-to-Day Co-Production of Ageing in Place. *Comput Support Coop Work*, 23(3), 245–267.
- Ramirez, R. (1999). Value Co-Production: Intellectual Origins and Implications for Practice and Research. *Strategic Management Journal*, 20(1), 49-65.
- Thailand Development Research Institute (TDRI). (2018). *TDRI Revealed that in the Next 15 Years, Thai Health Expenditure Will Rise 1.8 Trillion Baht ... the Health Disaster that the Country Has to Bear*. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.salika.co>
- Thailand Development Research Institute Foundation (TDI). (2012). *Research Project, Budget Estimation for the Elderly and the Source of Money*. Retrieved March 19, 2020, from www.tdri.or.th
- Whangmahaporn, P. 2016. Role of Care-for-the-Elderly-at-Home Volunteers: Transforming from Government to Public Governance. *Journal of Politics, Administration and Law*, 8(2), 33-58.